Lewensvaardighede (PSW) · Graad 5

Memorandum · Kwartaal 1–2

TOTAAL
44
PUNTE

Nasienriglyne

1. Ken die volle punt toe vir 'n korrekte antwoord, selfs al is die bewoording anders as die een hieronder.
2. By gevallestudies word die punt toegeken vir enige antwoord wat by die situasie pas en 'n sinvolle rede gee.
3. Waar 'n vraag om 'n eie mening of gevoel vra, is daar nie een regte antwoord nie — ken die punt vir die mening toe vir enige mening wat met 'n sinvolle rede gestaaf word.
4. Waar 'n vraag om twee of meer items vra, word een punt per korrekte item toegeken.
5. Moenie punte aftrek vir spelling nie, solank die antwoord gelees kan word.

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
VRAAG 1 · Veelkeusige vrae · 5 punte			
1.1	c. Jouself aanvaar met jou sterk en swak punte	**1**	
1.2	a. 'n Afrigter wat sê: "Mooi so, jy het vandag hard gewerk."	**1**	
1.3	b. Luister, sê dankie en dink hoe jy dit kan verbeter	**1**	
1.4	b. Om ouer mense te groet en te luister wanneer hulle praat	**1**	
1.5	a. Jou profiel privaat hou	**1**	

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
VRAAG 2 · Gevoelens, terugvoer en veiligheid · 10 punte			
2.1	a, situasie: 'n bakleiery op die speelgrond; ouer leerders wat iemand vir geld of kos dreig; iemand wat 'n wapen skool toe bring; 'n groep wat teen een leerder saamspan. a, veilig bly: stap weg en moenie saamdoen of staan en kyk nie; sê dadelik vir 'n onderwyser of die hoof; bly saam met maats op plekke waar onderwysers jou kan sien. b, situasie: bendes in die straat; mense wat klippe gooi tydens 'n betoging; iemand wat mense by 'n taxistaanplek dreig. b, veilig bly: bly weg van sulke plekke; loop saam met 'n grootmens of in 'n groep; wees voor donker by die huis; gaan na 'n veilige plek (huis, winkel, polisiekantoor) en sê vir 'n grootmens; bel 10111.	**4**	*1 punt per gevulde sel. Aanvaar enige realistiese antwoord.*
2.2	Begin met iets goeds oor die plakkaat; wees eerlik maar vriendelik; praat oor die plakkaat, nie oor haar as persoon nie; gee 'n nuttige voorstel oor hoe sy dit kan verbeter; gebruik 'n vriendelike stem en kyk na haar; moenie oor haar werk lag of spot nie.	**3**	*Enige drie. 1 punt elk.*
2.3	1. Waar 2. Onwaar 3. Onwaar	**3**	*1 punt elk.*
VRAAG 3 · Gevallestudie: Aanlyn boelie · 8 punte			
3.1	Aanlyn boelie (kuberboelie).	**1**	
3.2	Sy voel siek as sy haar foon optel; sy het die groep verlaat; sy kry nie meer die huiswerk nie; sy voel verneder.	**2**	*Enige twee. 1 punt elk.*
3.3	Nee. Stilbly laat die boelie voortgaan en laat Zanele alleen voel. Hulle kon iets gesê het of 'n grootmens ingelig het.	**2**	*1 punt vir die mening, 1 punt vir die rede.*
3.4	Die boodskap stoor as bewys; 'n onderwyser of ouer inlig; die persoon vra om die foto te verwyder; verskoning vra; die groep se reëls saam opstel; Zanele terug nooi en die huiswerk aanstuur.	**3**	*Enige drie. 1 punt elk.*
VRAAG 4 · Gevallestudie: Die sokkerspan · 7 punte			
4.1	a = stereotipe; b = diskriminasie; c = vooroordeel (aanvaar ook partydigheid of sydigheid)	**3**	*1 punt elk. "Boeliegedrag" is die woord wat nie gebruik word nie.*

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
4.2	Die reg op gelykheid / om nie gediskrimineer te word nie (1 punt) – sy word anders behandel net omdat sy 'n meisie is (1 punt). Aanvaar ook die reg om te speel en aan sport deel te neem (1 punt) – sy mag nie probeer nie (1 punt).	**2**	*1 punt vir die reg, 1 punt vir die verduideliking.*
4.3	Vertel haar ouers, 'n onderwyser of die hoof; praat beleefd met die afrigter en vra vir 'n regverdige kans; vra die skool om meisies te laat probeer of om 'n meisies- of gemengde span te begin; staan by Lerato en sê vir die seuns hul woorde is onregverdig; vra die leerderverteenwoordigers (VRL) om dit te opper.	**2**	*Enige twee. 1 punt elk.*
VRAAG 5 · Emosies hanteer · 8 punte			
5.1	Kwaad — stap weg, tel tot tien, praat daaroor as jy kalm is. Hartseer — praat met iemand wat jy vertrou, skryf dit neer, laat jouself huil. Bang — sê vir 'n grootmens, vra vir hulp, bly by mense. Gespanne — haal diep asem, breek die taak in stukke op, gaan speel buite.	**4**	*1 punt elk. Enige veilige, gesonde antwoord tel.*
5.2	Spandeer tyd saam en los jou maat nie alleen nie; luister as jou maat wil praat; sê jy is jammer oor die verlies; sluit jou maat by speletjies in; help met skoolwerk; sê vir 'n onderwyser sodat die onderwyser ook kan help; maak 'n kaartjie.	**2**	*Enige twee. 1 punt elk.*
5.3	'n Ouer of versorger; 'n onderwyser; 'n ouer broer of suster; 'n ouma of oupa; 'n maat; die skool se berader.	**2**	*1 punt elk.*
VRAAG 6 · Kinderregte en verantwoordelikhede · 6 punte			
6.1	Skool: elke dag en betyds skool toe gaan; my huiswerk doen; hard werk; in die klas luister en die ander laat leer; my boeke oppas. Park: my vullis in die drom gooi en nie rommel strooi nie; nie die swaaie stukkend maak of op die mure skryf nie; veilig speel en ander ook laat speel; vir 'n grootmens sê as iets stukkend is.	**2**	*1 punt per ry. Aanvaar enige sinvolle verantwoordelikheid wat by die reg pas.*
6.2	Enige twee: die reg op 'n naam en 'n nasionaliteit; die reg op kos en skoon water; die reg op 'n huis en klere; die reg op gesondheidsorg by 'n kliniek; die reg om veilig te wees en versorg te word; die reg om te rus en te speel; die reg om gelyk behandel te word, wie jy ook al is; die reg om te sê wat jy dink en om gehoor te word; die reg om nie werk te doen wat te swaar is vir 'n kind nie.	**2**	*1 punt elk. Moenie die twee regte aanvaar wat in 6.1 gegee word nie.*

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
6.3	Die reg op onderwys – om skool te gaan (1 punt). Sy kan met 'n grootmens praat wat sy vertrou, soos haar onderwyser, die hoof, 'n ander familielid of 'n buurvrou, en daardie persoon vra om met haar oom te praat; sy kan vir haar oom verduidelik dat sy by die skool moet wees en aanbied om die middae met die bokke te help (1 punt).	**2**	*1 punt vir die reg, 1 punt vir sinvolle optrede.*

Totaal **44 punte**

Gratis vasvrae

Klaar met hierdie toets? Oefen verder aanlyn!

Meer as 12 000 gratis vrae vir Graad 4 tot 7, in elke vak en volgens KABV. Na elke antwoord kry jou kind 'n kort verduideliking. Geen registrasie nodig, en dit werk op 'n foon.

meerkatskool.co.za

Skandeer met jou foon om dadelik te begin

'n Klein versoek van ons

Baie dankie dat jy MeerkatSkool ondersteun! Ons is 'n klein Suid-Afrikaanse besigheid, en elke vraestel is met groot sorg saamgestel.

Hierdie toets en memo is 'n gratis voorbeeld: deel dit gerus met ander ouers en onderwysers. Vra ons oor die volledige boekie: meerkatskool.co.za of WhatsApp 066 462 7629.

Dankie!
Die MeerkatSkool-span

Gratis vasvrae
meerkatskool.co.za

E-pos
info@meerkatskool.co.za

WhatsApp en oproepe
066 462 7629

Help ons verbeter

Kry jy 'n fout in hierdie toets? WhatsApp ons dadelik. Ons maak dit binne 24 uur reg en stuur vir jou die nuwe weergawe.

Skandeer om ons te WhatsApp · 066 462 7629